

Jak dbamy o krakowskie zabytki

2025-05-21

Zadbane kamienice i estetyczne elewacje są wizytówką każdego miasta. W Krakowie systematycznie remontowane są więc budynki będące w miejskim zasobie. Miasto wspiera także właścicieli krakowskich zabytków i od 2006 roku dofinansowuje prowadzone przy nich prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane. Przez 20 lat trwania programu dotacyjnego na dofinansowanie prac przy zabytkach miasto przeznaczyło ponad 60 mln zł.

Dzięki miejskim dotacjom udało się przeprowadzić prace przy kilkuset obiektach, w tym tak unikatowych zabytkach jak ołtarz Wita Stwosza i bazylika Mariacka, opactwo tynieckie czy klasztor oo. paulinów na Skałce. Z dotacji korzystają jednak w głównej mierze krakowskie kamienice, którym, dzięki wsparciu miasta, przywracany jest dawny blask.

Program dotacyjny z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością i coraz więcej budynków odzyskuje swoje walory przy udziale środków miejskich. W ostatnich latach na realizację programu zabezpieczano w budżecie miasta kwotę w wysokości 5 mln zł rocznie. W 2024 roku z dotacji skorzystało 39 podmiotów, a w tym roku Rada Miasta Krakowa zaproponowała dofinansowanie prac przy 52 obiektach zabytkowych.

Przypomnijmy, dofinansowaniem objęte są prace w obiektach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, których realizacja planowana jest na rok następujący po roku złożenia wniosku. Wnioski o udzielenie dotacji składa się do 31 października każdego roku, a więc wnioski na prace planowane w 2026 roku należy złożyć do 31 października tego roku. Wniosek może złożyć każdy podmiot, który posiada tytuł prawny do zabytku wpisanego do rejestru zabytków lub znajdującego się w gminnej ewidencji zabytków, położonego na obszarze Gminy Miejskiej Kraków i nie będącego jej wyłącznej własnością. Zobacz więcej informacji na temat [programu dotacyjnego](#).

Systematyczne remonty krakowskich budynków są również prowadzone przez Zarząd Budynków Komunalnych, który dba o obiekty z miejskiego zasobu.

Z budynków należących do miasta, 44 proc. objętych jest ochroną konserwatorską, w tym 11 proc. znajduje się w rejestrze zabytków. Zarząd Budynków Komunalnych, który sprawuje nad nimi nadzór, od wielu lat remontuje zabytkowe kamienice w centrum miasta, przy finansowym wsparciu Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa i Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa. W ostatnich latach 2018-2025 odnowiono:

- elewację frontową kamienicy przy ul. Grodzkiej 36
- elewację frontową i wymianę stolarki okiennej w kamienicy przy ul. Limanowskiego 4
- elewację frontową kamienicy przy ul. Jagiellońskiej 12
- dach, klatkę schodową i sień, podwórko oraz elewacje podwórzowe – ul. Rynek Główny 29
- elewację i dach kamienicy przy ul. Karmelickiej 16
- elewację frontową i dach kamienicy przy ul. Batorego 2.

**Magiczny
Kraków**

Ponadto ZBK realizuje remonty kamienic wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków, na które nie ma obecnie możliwości pozyskania środków ze SKOZK. Przykładami takich prac z ostatnich lat mogą być:

- ul. Fredry 4d – remont elewacji z termomodernizacją
- ul. Prokocimska 47-51 – remont elewacji z termomodernizacją,
- ul. Kalwaryjska 37 – remont elewacji frontowych
- ul. Długa 15 – remont elewacji frontowej
- ul. Biskupia 18 – remont elewacji frontowej.

Co więcej, Kraków bierze udział w międzynarodowym projekcie badawczo-innowacyjnym „FuturHist”. Jego celem jest opracowanie standardów energooszczędnej modernizacji budynków historycznych. Stolica Małopolski znalazła się wśród czterech miast, w których dzięki środkom unijnym, w wybranych obiektach zostaną przeprowadzone takie modernizacje. Krakowskim zabytkiem wytypowanym do „FuturHist” jest kamienica przy ul. Kościuszki 18, w której mieści się m.in. antykwariat „Abecadło”.